

DÖNEM SONU İŞLEMLERİ VE GÜNCEL DEĞİŞİKLİKLER

ARZU AKTAŞ
Yeminli Mali Müşavir

TESMER/TÜRMÖB EĞİTMENİ

**İSTANBUL YMM ODASI
18.02.2021**

-
- 1-HESAP PLANI HATIRLATMALARI**
 - 2-ŞÜPHELİ ALACAKLARIN VERGİ KARŞISINDA DURUMU**
 - 3-DÖNEM SONU ÖZELLİKLİ KONULAR**
 - 4-GEÇ GELEN FATURALARDA KDV İNDİRİMİ**
 - 5-MEVZUATTAKİ SON GELİŞMELER**
-

ENVANTER / MİKTAR

Envanter : Varlık ve kaynakların durumları , miktar ve değer olmak üzere iki şekilde belirlenir.

Miktar olarak belirleme: Adet, metre, kg vb. ölçme birimleri kullanılarak işletmenin sahip olduğu varlıkların ve borçlarının kesin ve ayrıntılı olarak tespit edilmesidir.

****Sayım tutanakları istenmelidir.**

ENVANTER/DEĞERLEME

Değer olarak belirleme: Miktar olarak belirlenen iktisadi kıymetlerin parasal değerlerin hesaplanmasıdır. Bu hesaplama yapılırken VUK 261. maddesi gereği esas alınacak değerlendirme **ölçüleri kullanılır.**

Bu ölçüler

- Maliyet bedeli, (G.menkul, özel m,emtia,taşıt)
- Borsa rayici, (Yabancı para, d.tahvili, h.bono)
- Tasarruf değeri (Alacak ve borç sen.reeskontu)
- Kayıtlı değer, (Senetsiz alacak/borçlar, ilk tesis t, karşılıklar)
- Vergi değeri, (Bina ve araziler)
- İtibari değer, (Kasa)
- Rayiç bedel, (VİVK 10/c, Gemiler)
- Emsal bedeli ve ücreti. (Zayi, çalınan, değeri düşen mallar vb)

1-HESAP PLANI HATIRLATMALARI

100 Kasa Hesabını muavin defter dökümünü alarak kontrol ediniz. Aşırı derecede yüksek bakiye ile ters bakiye olup olmadığını kontrol ediniz.

Kasada bulunan dövizler değerlemesi yapılmış mı? Değerlemede TCMB EFEKTİF ALIŞ KURU alınmalı!

101 Alınan Çekler, 121 Alacak Senetleri hesabına virman edilmiş midir?

Alınan çekler ve verilen çeklerin reeskont işlemleri yapılmış ise ilgili gelir gider kayıtları kontrol edilmeli.

Alacak senetlerinin reeskonta tabi tutulması halinde borç senetleri de mutlaka reeskonta tabi tutulmalıdır. Senet üzerinde faiz oranı yazmıyorsa T.C.MB reeskont faiz oranı kullanılır. (Döviz için LIBOR)

Dövizli alınan çekler değerlemesi yapılmış mı? Değerlemede TCMB DÖVİZ ALIŞ KURU alınmalı!

102 Bankaları hesabı bankalardan hesap ekstresi temin edilip mutabakat yapılmış mıdır?

102 Dönem sonunda kredi nedeniyle alacak veren banka hesapları 300 hesaba virman yapılmış mıdır?

1-HESAP PLANI HATIRLATMALARI

Dövizli verilen çekler ve senetler değerlemesi yapılmış mı? Değerlemede TCMB DÖVİZ ALIŞ KURU alınmalı!

120 Alıcılar hesabının alacak bakiyesi veren cari hesapları 340 Alınan Avanslar hesabına, 320 Satıcılar hesabının borç bakiyesi veren cari hesapları ise 159 Verilen Sipariş Avanslar hesabına virman edilmiş midir?

Dövizli alınan avansların değerlemesi yapılmış mı? Değerlemede TCMB DÖVİZ ALIŞ KURU alınmalı!

Dava ve ve icra safhasına gelmiş alacaklar için karşılık ayrılmış mıdır?

Daha önceden karşılık ayrılıp gider yazılan alacaklardan tahsil edilen tutarları 644 Konusu Kalmayan Karşılıklar hesabına virman ediniz.

131 Ortaklardan Alacaklar hesabı borç bakiyesi veriyorsa, bu hesaba kaydedilen tutarların doğuş nedenleri tespit edilmiş midir?

**Ortaklardan alacaklar için hesaplanan adat faizinin % 18 KDV'ye tabi tutularak faturası kesilmelidir.
Yıl içinde tevkifat yapan kurumlardan yazılar/listeler alınmalıdır.**

1-HESAP PLANI HATIRLATMALARI

Dövizli verilen avansların değerlemesi yapılmış mı? TCMB DÖVİZ ALIŞ KURU alınmalı!

Dövizli kredi hesaplarının değerlemesi yapılmış mı? TCMB DÖVİZ ALIŞ KURU alınmalı!

Dövizli satıcılara ait hesapların değerlemesi yapılmış mı? TCMB DÖVİZ ALIŞ KURU alınmalı!

Beyan döneminde elde edilen gayrimenkul satış kazancı istisnası var ise satış kazancı tutarının % 50'lik tutarı satışın yapıldığı yıldan sonraki yılda 590 hesaptan 549 hesaba virman edilmiş midir? (05/12/2017 tarihinden itibaren %50)

Firmanın bankalarında vadeli mevduatları var ise bilanço gününe kadar isabet eden tutar kadar faizinin gelir tahakkuku yapılmış mıdır?

Firmanın dönem sonunda vadesi dolmamış kredisi var ise bilanço gününe kadar ki döneme isabet eden faiz tutarının gider tahakkuku yapınız.

Yapılan yardım ve bağışların tamamı önce beyannameye eklenmeli ve usulüne uygun olarak indirim yapılmalıdır. Ticari bilanço karı- (G.yıl zararları+İştirak kazançları istisnası) %5 veya niteliğine uygun oran ve tutarda indirilir.

1-HESAP PLANI HATIRLATMALARI

Uzun vadeli alınan kredilerin kısa vadeye dönüşen anapara taksit ve faiz tutarları 403-303 hesaba virman yapınız.

401-402 hesapların kısa vadeye dönüşen tutarları 301 ve 302 hesaplara virman edilmiş midir?

360 Ödenecek Vergi ve Fonlar hesap bakiyesi son dönem Muhtasar Beyannamesi ile uyumlu mudur?

Vergi karşılığı tutarları 370 hesaba, yıl içinde ödenen vergiler 371 hesaba virman edilmiş midir? (371 hesap 370 hesaptan büyük olamaz)

Risk analiz sistemi 1700-1800 farklı rasyo ile çalışıyor. Stok ayarlamaları /vergi planlamasına dikkat! İhracatta götürü gider uygulamasında ödemenin ispatı aranıyor. Yargıtayın görüşü farklı.

1-HESAP PLANI HATIRLATMALARI

Sabit Kıymet satışlarından doğan karlardan yenileme fonuna alınan var mıdır?

3 yılı doldurduğu halde kullanılmayan yenileme fonu var ise bu tutarı dönem kârına ilave ediniz.

740-750-760-770-780 hesapların bakiyeleri ile 741-751-761-771-781 hesapların tutarları doğru mudur?

741-751-761-771-781 hesaplar ile 622-630-631-632-660-661 hesaplara aktarılan tutarlar doğru mudur?

Temin edilmiş olan Dönem sonu yansıtma kayıtları kontrol edilerek 691 Dönem Karı Vergi Ve Diğer Yasal Yükümlülük Karşılığı tutarı doğru hesaplanmış mıdır?

Firmanın 692 dönem net karı veya zararı bilançoya 590 Dönem Net Karı veya 591 Dönem Net Zararı şeklinde doğru olarak aktarılmış mıdır?

İşletmenin yıl içinde kredi vasıtası ile edindiği sabit kıymetlere ilişkin finansman giderleri, sabit kıymetlerin maliyetine yazılmış mıdır?

1-HESAP PLANI HATIRLATMALARI

Kurumların 5, 5/A ve 5/B maddeleri ile diğer kanunlar ve Kurumlar ve Gelir vergisinden istisna edilen kazançlara ait işlemleri ve tutarları kontrol ediniz.

Örneğin; Kurumların iştirak kazançları istisnası, yurtdışı inşaat ve onarım işleri ile teknik hizmet kazançları, kooperatiflerin risturn istisnası ile;

Gelir vergisinden istisna edilen PTT acenteliği faaliyeti, dar mükelleflerin izinli olarak faaliyet gösterdikleri sergi panayır kazançları gibi,

Serbest Bölge kazançları, Türk Gemi siciline kayıtlı gemi kazançları istisnaları kontrol edilmelidir.

5746 sayılı Ar-Ge Kanununa Göre İndirimi var ise (750-263) hesaplar ve indirim tutarını kontrol ediniz.

4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Kanununa göre indirim var ise (750-263) hesaplar ve indirim tutarını kontrol ediniz

ŞÜPHELİ TİCARİ ALACAKLAR

Dava ve icra safhasında bulunan,

**Yapılan protestoya veya yazı ile bir defadan fazla istenmesine rağmen
ödenmemiş olan,**

**Dava ve icra takibine değmeyecek derecede küçük olan alacaklar şüpheli
alacak sayılır.**

****Muaccel hale gelmediği için dava veya icra safhasına intikal ettirilmemiş olan
alacaklardan, vadesi geçici ve kesin mühlet sürelerine rastlayanlar, vadenin
dolduğu hesap döneminde şüpheli alacak uygulamasına konu edilebilecektir.**

ŞÜPHELİ TİCARİ ALACAKLAR

Hangi durumlarda karşılık ayrılmaz

- Kampanyalı (ön ödemeli) satışlardan doğan alacaklar ve avans mahiyetindeki alacaklar için karşılık ayrılmaz.
- **Ferdi işletme ve şahıs şirketlerinde şirketin ortaklarından olan alacakları için karşılık ayrılmaz.**
- TMSF'ye devredilen bankalarda bulunan mevduat ve repo hesapları için karşılık ayrılmaz.
- **Hatır senetleri için karşılık ayrılmaz.**

- Aciz vesikasına bağlanan alacaklarda alacağın tamamı için değil bu vesikada yer alan tutar kadar karşılık ayrılabilir.
- Yurt dışından olan alacaklar içinde dava açıldığının dış temsilciliklere onaylatılması şartıyla karşılık ayrılabilir.
- Döviz endeksli veya döviz cinsinden olan şüpheli alacaklar için karşılık ayrılmasına karar verilmesi halinde, bu alacağa bağlı olarak ortaya çıkan kur farkları da şüpheli alacak kabul edilerek Karşılık ayrılır.
- İştiraklerden olan alacaklar için karşılık ayrılabilir.

ŞÜPHELİ TİCARİ ALACAKLAR

- İflas halindeki kişilerden olan alacaklar için karşılık ayrılabilir.
- Şahıs şirketlerinden (Kollektif ve Adi Ortaklıklar) olan alacaklarda TTK hükümlerine göre tüm ortaklar bütün mal varlıklarıyla müteselsilen sorumlu olduklarından şüpheli alacak karşılığı ayrılabilmesi için şirket tüzel kişiliği ve ortakların hepsi için takibata geçilmiş olması gerekmektedir
- Ciro edilmek suretiyle gelen senet bedelinin ödenmemiş olması durumunda, şüpheli alacak karşılığı ayrılabilmesi için bu senedi ciro eden kişi hakkında takibat yapılmış olması gerekir.
- KDV beyannamelerinde beyan edilmiş olması şartıyla, KDV içeren şüpheli alacaklarda katma değer vergisi için de karşılık ayrılabilir.

Şüpheli Ticari Alacakların Muhasebeleştirilmesi

Şüpheli Alacak Karşılığı Ayrılması;

Örnek; işletme tahsil edemediği 50.000.- TL tutarında senetli bir alacağı için dava açmıştır. Dönem sonunda dava konusu tutarın tamamı için karşılık ayırmıştır.

-----15/08/2019-----

128 ŞÜPHELİ ALACAKLAR	50.000.-	
121 ALACAK SENETLERİ		50.000.-

-----31/12/2019-----

654 KARŞILIK GİDERLERİ	50.000.-	
129 ŞÜPHELİ TİCARİ ALACAK KARŞILIĞI		50.000.-

Şüpheli Ticari Alacakların Muhasebeleştirilmesi

Alacak daha sonra tahsil edilirse;

----- **18/11/2020** -----

100/102 KASA / BANKA	50.000.-
-----------------------------	-----------------

128 ŞÜPHELİ ALACAKLAR	50.000.-
------------------------------	-----------------

----- **18/11/2020** -----

129 ŞÜPHELİ ALACAK KARŞILIĞI	50.000.-
-------------------------------------	-----------------

644 KONUSU KALMAYAN KARŞ.	50.000.-
----------------------------------	-----------------

Şüpheli Ticari Alacakların Muhasebeleştirilmesi

Örnek; Daha önce şüpheli hale gelen 50.000.- TL'lik ticari alacağın davası sonuçlanmış, 30.000.- TL lik kısmı tahsil edilmiş, geriye kalan 20.000.- TL'nin ise tahsiline imkan olmadığı anlaşılmıştır. **(Kazai hüküm veya kanaat getirici vesika ile)**

----- 18/11/2020 -----

102 BANKALAR 30.000.-

129 ŞÜHELİ TİCARİ ALACAKLAR KARŞ. (-) 50.000.-

128 ŞÜPHELİ TİCARİ ALACAKLAR 50.000.-

644 KONUSU KALMAYAN KARŞ. 30.000.-

Şüpheli Ticari Alacakların Muhasebeleştirilmesi

Örnek; Daha önce kazanılan fakat, kesinlikle tahsil edilemeyeceği anlaşılarak hesaplardan düşülen 20.000.- TL'lik ticari alacak 2021 yılında ilgili alıcı tarafından işletmenin banka hesabına yatırılmıştır.

----- 15/01/2021 -----

102 BANKALAR

20.000.-

679 DİĞER OLAĞANDIŞI GELİR VE KARLAR.

20.000.-

ŞÜPHELİ TİCARİ ALACAKLAR

KONKORDATO SÜRECİNDE ŞÜPHELİ ALACAKLAR

Konkordato Süreci	Değişiklik
Geçici mühlet kararından önce dava veya icra safhasına intikal etmiş alacaklar:	Geçici mühlet süresince herhangi bir düzeltme yapılmasına gerek yoktur.
Geçici mühlet kararından önce dava veya icra safhasına intikal etmemiş alacaklar:	Geçici mühlet kararının ilan edildiği hesap dönemi içinde şüpheli alacak karşılığı ayrılabilir.
Geçici mühletin kaldırılarak konkordato talebinin reddedilmesi: (Firmanın durumu düzelir ve borçlarını ödeyebileceği anlaşılırsa vb.)	a) Geçici mühlet kararından önce dava veya icra safhasına intikal etmiş olması nedeniyle karşılık ayrılan alacaklar için herhangi bir düzeltme yapılmasına gerek yoktur.
	b) Şüpheli alacak karşılıklarının Geçici mühletin içinde ayrılması halinde; geçici mühletin kaldırılarak konkordato talebinin reddine ilişkin kararın ilan edildiği hesap dönemi itibarıyla gelir olarak düzeltilmesi gerekir.

ŞÜPHELİ TİCARİ ALACAKLAR

KONKORDATO SÜRECİNDE ŞÜPHELİ ALACAKLAR

Konkordato Süreci	Değişiklik
Kesin mühlet kararı verilmesi:	a) Geçici mühlet kararının ilan edildiği hesap dönemi itibariyle şüpheli alacak karşılığı ayrılmamışsa sonraki hesap döneminde kesin mühlet kararının ilan edilmesi durumunda şüpheli alacak karşılığı ayrılmaz. İlgili firma kesin mühlet ile birlikte konkordato sürecinde sayılarak dava veya icra takibinde bulunulamaz.
	b) Geçici mühlet döneminde veya öncesinde ayrılan karşılıklara ilişkin düzeltme yapılmasına gerek yoktur.
Borçlunun mali durumunun düzelmesi halinde kesin mühlet kararının kaldırılması:	a) Geçici mühlet kararından önce dava veya icra safhasına intikal etmiş olması nedeniyle karşılık ayrılan alacaklar için herhangi bir düzeltme yapılmasına gerek yoktur.
	b) Geçici mühlet kararının ilan edilmesinden sonra konkordato sürecindeyken karşılık ayrılan alacaklar için ayrılmış olan karşılıkların konkordatonun reddine ilişkin kararın ilan edildiği hesap dönemi itibariyle gelir kaydedilerek düzeltilmesi gerekir. Çünkü artık firma konkordatodan çıkmış ve mali durumu düzgün kabul edilmiştir. Dolayısıyla alacağın şüpheli hali kalkmıştır.

ŞÜPHELİ TİCARİ ALACAKLAR

KONKORDATO SÜRECİNDE ŞÜPHELİ ALACAKLAR

Konkordato Süreci	Değişiklik
Kesin mühlet içinde konkordatonun Reddi ve iflasın açılması:	Bu durumda ilgili mevzuatına uygun olarak iflas masasına kaydedilen alacaklarda şüphelilik hali devam edeceğinden daha önce ayrılan karşılıklara ilişkin düzeltme yapılmasına gerek yoktur.
Konkordato projesinin tasdik edilmesi:	a) Borçlu lehine vazgeçilen kısmı değersiz alacak niteliğini kazanır ve değersiz alacak ile bu alacağa isabet eden karşılık yok edilir.
	b) Alacığın vazgeçilmeyen kısmının vadesi ise proje çerçevesinde uzatılmış yeni bir borç ilişkisi olacağından şüpheli alacak vasfını kaybeder. Bu tutarın kararın ilan edildiği hesap döneminde gelir olarak düzeltilmesi gerekir.
Konkordato projesinin reddedilmesi (iflasa karar verilmesi) :	Bu durumda ilgili mevzuatına uygun olarak iflas masasına kaydedilen alacaklarda şüphelilik hali devam edeceğinden daha önce ayrılan karşılıklara ilişkin düzeltme yapılmasına gerek yoktur.

DEĞERSİZ ALACAKLAR

- Yargı Kararına veya kanaat verici bir vesikaya göre tahsiline imkan olmayan alacaklardır.
- Alacağın Ticari ve Zirai kazancın elde edilmesi ile ilgili olası gerekir.
- Alacağın işletme hesaplarına intikal ettirilmiş ve hasılat olarak dikkate alınmış olması gerekmektedir.

- Bir alacağın değersiz alacak sayılabilmesi için tüm hukuki yolların tüketilmiş olması gerekir
- **Borçlunun iflas etmiş olması tek başına değersiz alacak yazmak için yeterli değildir.**
- Alacağın değersiz hale geldiği yıl hesaplarına gider (zarar) yazılması gerekir. Aksi takdirde izleyen yıllarda dikkate alınamaz.
- **Değersiz alacaklar daha sonra tahsil edilirse tahsil edildiği yıl gelir yazılır.**
- Bilanço esasına göre defter tutan işletmeler değersiz hale gelen alacaklarını değersiz hale geldikleri yıl mukayyet değerleri ile zarara geçirerek, **işletme hesabı esasına göre defter tutan mükellefler ise defterlerine gider (alacağın amortismanı) kaydederek yok ederler.**
- KDV içeren değersiz alacaklarda KDV de değersiz alacak olarak kabul edilecektir.

DEĞERSİZ ALACAKLAR ÖZELLİKLİ KONULAR

DEĞERSİZ ALACAKLARDA KDV

Değersiz Alacaklara İlişkin Hesaplanan KDV'nin İndirimi

VUK'nun 322.Maddesine göre değersiz hale gelen alacaklara ilişkin,

alıcı tarafından ödenmeyen KDV, KDVK'nun 30/e bendi uyarınca indirim konusu yapılacaktır(01.01.2019)

Şüpheli Alacak Karşılığı Ayrılmamış ise

1.02.2021			
191/192 İNDİRİLECEK KDV	1.800,-		
689 DİĞER OL.DIŞI GİDER VE ZARARLAR	10.000-		
120 ALICILAR		11.800,-	

DEĞERSİZ ALACAKLAR ÖZELLİKLİ KONULAR

DEĞERSİZ ALACAKLARDA KDV

Şüpheli Alacak Karşılığı Ayrılmış ise

	1.02.2021		
191 İNDİRİLECEK KDV	1.800,-		
129 ŞÜPHELİ ALACAK KARŞILIĞI	11.800,-		
128 ŞÜPHELİ ALACAKLAR		11.800,-	
644 KONUSU KALMAYAN KARŞILIKLAR		1.800,-	

DEĞERSİZ ALACAKLAR ÖZELLİKLİ KONULAR

DEĞERSİZ ALACAKLARDA KDV

Borçlunun durumu

1.02.2021			
320 SATICILAR	11.800,-		
392 İLAVE EDİLECEK KDV		1.800,-	
549 ÖZEL FONLAR		10.000,-	

VAZGEÇİLEN ALACAKLAR

Vazgeçilen alacakları değersiz alacaklardan ayıran en önemli husus sulh yoluyla ya da konkordato ile alacaktan vazgeçme halidir.

Sulh yolunun kabul edilebilmesi için sulhun yine de mahkeme sürecinde ve mahkeme vasıtasıyla sağlanmış olması kanaat verici vesika oluşturmak için gereklidir. (Danıştay'ın aksi yönde kararları vardır.)

(VUK 324)

Alacaklının Muhasebe Kaydı (X)

Örnek; X işletmesinin 2018 yılında 20.000.-TL tutarındaki Y işletmesinden olan alacağından sulh yoluyla vazgeçmiş ve alacağı değersiz hale gelmiştir. X İşletmesinin alacağını aşağıdaki gibi kaydetmesi gerekmektedir.

----- 15/08/2018 -----

689 DİĞER OLAĞANDIŞI GİDER VE ZAR.	20.000.-
------------------------------------	----------

121 ALACAK SENETLERİ	20.000.-
----------------------	----------

----- 15/08/2018 -----

549 ÖZEL FONLAR **20.000.-**

----- 30/04/2019 -----

591 /679 DÖNEM NET ZARARI **5.000.-**

Borçlunun Muhasebe kaydı

----- 30/04/2020-----

549 ÖZEL FONLAR. 10.000

591 DÖNEM NET ZARARI 10.000.-

----- 31.12.2020 -----

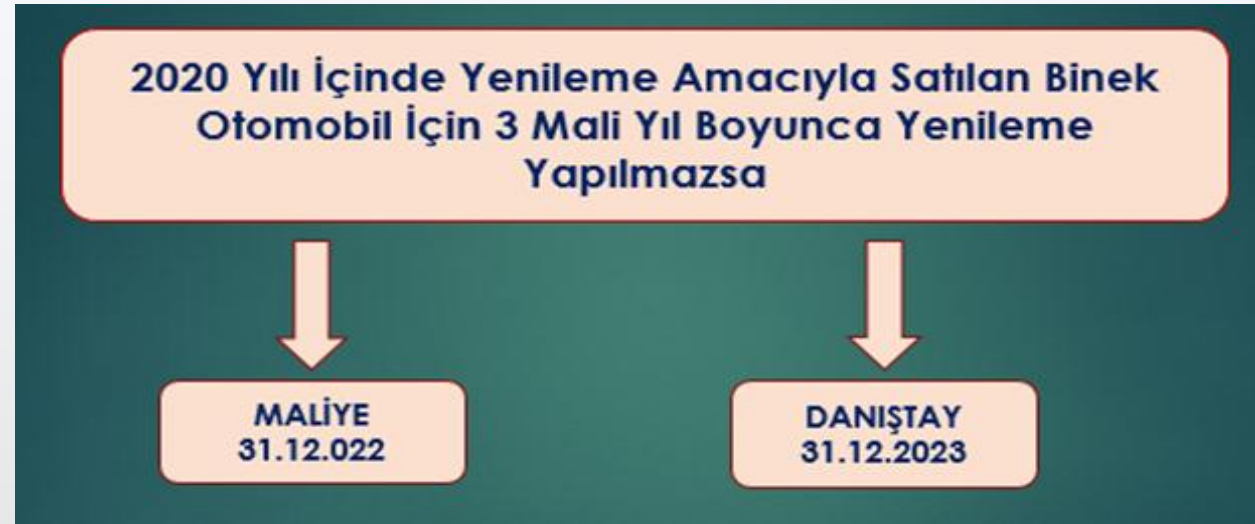
549 ÖZEL FONLAR. 5.000.-

679 DİĞER OLAĞ.DIŞI GELİR VE KARLAR 5.000.-

Geçmiş yıl zararlarına mahsup yapılamaz.

549 Özel Fonlar (Yenileme Fonu)

- Bilanço usulüne göre defter tutulmalıdır.
- Yenileme fonuna konu varlık, amortismanına tabi olmalıdır.
- Aynı türden maddi duran varlık satın alınmalıdır.
- Yenileme yapılacağına dair yönetim kurulu kararı alınarak, yenileme niyeti belgelendirilmelidir.

549 Özel Fonlar (Yenileme Fonu)

Örnek : 3 yıl içinde yenilenmek üzere yapılan Binek Oto Satışı

-----10.10.2019 -----

100 Kasa	404.000.-	
257 Birikmiş Amortismanlar	300.000.-	
254 Taşıtlar Hesabı		300.000.-
391 Hesaplanan KDV		4.000.-
679 Diğer Olağandışı Gelir ve Karlar		400.000.-

*Satış Karının Yenileme Fonuna Alınması

----- 10.10.2019 -----

679 Diğer Olağandışı Gelir ve Karlar	400.000.-	
549 Özel Fonlar		400.000.-
549 ... Yenileme Fonu		

549 Özel Fonlar (Yenileme Fonu)

Yeni Binek otomobil alım kaydı

Alış Bedeli (KDV + ÖTV Dahil) ; 800,000.- TL

Tamamı maliyete aktarıldı.

----- 10.01.2020 -----

254 Taşıtlar	800.000.- TL
102 BANKALAR	800.000.TL

2020 Yılında Gider Kısıtlaması Yönünden Sadece 300.000.- TL üzerinden amortisman ayrılabilir. (300.000.- X 20 % = 60.000.-TL yıllık)

* Yeni Binek oto amortismanı (Dönem içinde alınırsa Kıst amortismanına dikkat!!)

-----/-----

549 ÖZEL FONLAR	60.000.-
257 BİRİKMIŞ AMORTİSMAN	60.000.-

-----/-----

549 Özel Fonlar (Yenileme Fonu)

Önemli; Yenileme fonuna alındıktan sonra 3 yıl dolmadan yeni araç alımı yapılmıştır.

5 yıl içinde toplam gider yazılabilecek amortisman tutarı

60.000 x 5 = 300.000.-TL

Fondaki Tutar = 400.000.-TL

400.000 -- 300.000. = 100.000.- TL 549 Özel Fonlar Hesabında bakiye kalmış oldu.

Bu bakiyeyi;

- a) 3 yıl içinde yeni bir araç daha alınıp, amortismanını "549 Özel Fonlar Hesabı"ndan düşerek fondaki tutarı tüketilebilir.
- b) **3. Yılın sonunda hala yeni bir binek oto daha alınmamış ise, 671 Önceki Dönem Gelir Ve Karları Hesabına virman yapılarak , gelir kaydedilip vergi matrahına eklenmelidir.**

----- 31.12.2021-----

549 ÖZEL FONLAR 100.000.-

671 ÖNCEKİ DÖNEM GELİR VE KARL. 100.000.-

****Adi Komandit/Kollektif şirket şeklinde serbest meslek faaliyeti gösterenler yenileme fonundan yararlanabilir.
(komanditer-ortak-bilanço esası)**

Kanunen Kabul Edilmeyen Giderler

Kanunen Kabul Edilmeyen Gider (K.K.E.G.) Kavramı

- ✓ İşletmelerin faaliyetiyle ilgili olduğu veya doğrudan işletme tarafından çeşitli nedenlerle yapıldığı halde vergi mevzuatı gereğince vergi matrahının tespitinde, matrahtan indirim konu yapılamasına izin verilmeyen giderlerdir.
- ✓ Örneğin; işletmeye ait vergi borcunun geç ödenmesi nedeniyle oluşan gecikme faizi gideri işletme faaliyeti ile ilgili olduğu halde 6183 sayılı Kanun uyarınca K.K.E.G.'dir. İşletme tarafından yapılan bazı bağışlar da, bağış yapmak işletme tüzel kişiliğinin bir tasarrufu olduğu halde K.K.E.G.'dir.
- ✓ Bu giderlerin işletmenin faaliyet konusu ile ilgisi olmayan veya işletme tüzel kişiliğinin kararı olmayan bir takım harcamalarla karıştırılmaması gerekir.
- ✓ Örneğin; işletme sahibinin işletmede çalışmayan eşinin arabasının giderleri K.K.E.G. değildir. O harcama esasen işletme sahibinin işletmeden çektiği değerdir. K.K.E.G. değil, işletme sahibinin cari hesabına yazmak gerekir.
- ✓ Zira gereksiz KKEG kullanımı şirketlerde dağıtılabilir kar ve buna bağlı kar dağıtım stopajı matrahını aşındıracağı için örtülü kazanç dağıtımı olarak değerlendirilebilir.!!

Binek otolarda gider kısıtlaması

Araçla İlgili Gider	1.500.- TL	270.- TL
---------------------	------------	----------

-----/-----

191 İNDİRİLECEK KDV 189.-

770 GENEL YÖNETİM GİDERLERİ 1.581.-

770.3.01 Taşıt giderleri 1.500.-

770.5.08 İndirilemeyen Vergiler 81.-

320 SATICILAR 1.770

-----/-----

900 BORÇLU NAZIM HESAPLAR 531

950 ALACAKLI NAZIM HESAPLAR 531

Binek otolarda gider kısıtlaması

- Binek OTOLARDA Gider Kısıtlama **2021 Yılı** Tutarları
 - İndirim konusu yapılabilecek **aylık araç kira bedeli 6.000 TL,**
 - Gider olarak indirim konusu yapılabilecek **ÖTV ve KDV toplam tutarı 150.000 TL,**
 - Amortisman olarak indirim konusu yapılabilecek tutar; **ÖTV ve KDV hariç 170.000 TL,**
 - Vergilerin maliyet bedeline eklendiği veya ikinci el olarak iktisap edildiği durumunda **320.000 TL** olmuştur.
- ***Ticari kazancın ve serbest meslek kazancının tespitinde binek otomobillere ilişkin giderlerin en fazla %70'i indirilebilecektir.**

Geçmiş Yıl Zararlarının İndirimi (GVK 88-KV 9)

- ✓ Geçmiş yıllar zararlarının her yıl verilen beyannamelerde yazılı olması gerekir. Geçmiş dönemler beyannamelerine, geçmiş yıllara ait zararları yazmayı ve geçmiş yıllar zararlarını indirmeyi unutan mükellefler, **düzeltilme beyannamesi vererek** geçmiş yıllar zararlarını indirebilirler.
- ✓ **(Beynamede yazılması atlanan dönemlerden birinde kar edilmişse idare düzeltmeyi kabul etmiyor. Dava açmak gerekebilir.)**
- ✓ Matrah artırımında bulunan işletmeler, artırım yaptıkları yıllara ait mali zararlarının % 50 sini indirim konusu yapabilirler, kalan % 50 sini yapamazlar.
- ✓ **Geçmiş yıllar zararlarının indirimi defter muhafaza sürelerini etkilemektedir. Şöyle ki; 2017 yılı zararını 2020 yılında indirim konusu yapan bir mükellefin 2017 yılı defterleri için yeni zaman aşımı süresi 2020'yi takip eden yılın başından itibaren 5 yıldır.**
- ✓ Mükellefler beyannamelerindeki mali zararları indirim konusu yapabilirler.
- ✓ **Geçmiş yıl zararları 5 yıldan fazla nakledilemez.**
- ✓ En önceki hesap dönemi zararından başlayarak sırasıyla mahsup edilmesi gerekir.

Geçmiş Yıl Zararlarının İndirimi (GVK 88-KV 9)

Yurt Dışı Zararların Mahsubu

- ✓ Zarar edilen yurt dışı faaliyet, Türkiye’de Kurumlar Vergisinden istisna bir kazanç olmamalıdır.
- ✓ 5 yıldan fazla nakledilmemelidir.
- Yurt dışı faaliyetlerini, ilgili ülkede denetim raporuna bağlamalıdır.

NAKİT SERMAYE ARTIŞINDA VERGİ İNDİRİMİ

1/7/2015 tarihinden itibaren ticaret siciline tescil edilmiş **olan ödenmiş veya çıkarılmış sermaye** tutarlarındaki nakdi sermaye artışları veya

bu tarihten itibaren yeni kurulan sermaye şirketlerinde ödenmiş sermayenin nakit olarak karşılanan kısmı üzerinden, hesaplanacak tutar dikkate alınacaktır.

- Sermaye artırımında indirim uygulamasından finans, bankacılık ve sigortacılık sektörlerinde faaliyet gösteren kurumlar ile kamu iktisadi teşebbüsleri hariç sermaye şirketleri yararlanabilecektir.

NAKİT SERMAYE ARTIŞINDA VERGİ İNDİRİMİ

İndirim tutarının hesaplanmasında dikkate alınmayacaklar

- Nakit dışındaki varlık devirlerinden kaynaklanan sermaye artışları,
- **Birleşme, devir ve bölünme**
- Öz sermaye kalemlerinin sermayeye eklenmesinden
- **Kredi kullanılmak veya borç alınmak suretiyle gerçekleştirilen sermaye artışları,**
- Nakdi sermaye dışında hisse senedi, tahvil veya bono gibi kıymetlerin konulması
- **Bilanço içi kalemlerin birbirini içinde mahsubu şeklinde gerçekleştirilen sermaye artışları, indirim tutarının hesaplanmasında dikkate alınmayacaktır.**

NAKİT SERMAYE ARTIŞINDA VERGİ İNDİRİMİ

Nakden taahhüt edilen sermayenin;

- ✓ Sermaye artırımına ilişkin kararın ticaret siciline tescil edildiği tarihten önce şirketin banka hesabına yatırılan kısmı için tescil tarihi,
- ✓ Tescil tarihinden sonra şirketin banka hesabına yatırılan tutarlar için ise şirketin banka hesabına yatırılma tarihi, esas alınarak bu indirimden yararlanılabilecektir.

Nakit Sermaye Artışında Vergi İndirimi

Bakanlar Kuruluna verilen yetki 26/6/2015 tarihli ve 2015/7910 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile kullanılmıştır.

Genel indirim oranı %50 olarak belirlenmiştir.

Payları borsada işlem gören halka açık sermaye şirketlerinde indirim oranı, indirimden yararlanılan yılın son günü itibarıyla, **Merkezi Kayıt Kuruluşu A.Ş. nezdinde borsada işlem görebilir nitelikte pay olarak izlenen payların nominal tutarının ticaret siciline tescil edilmiş olan** ödenmiş veya çıkarılmış sermayeye **oranı;**

- %50 ve daha az olan şirketler için 25 puan,

- %50'nin üzerinde olan şirketler için ise 50 puan, ilave edilmek suretiyle uygulanacaktır.

ÖRNEK

(B) A.Ş.' nin sermayesinin nakdi olarak 800.000 TL artırılmasına ilişkin 15/6/2020 tarihinde karar alınmış olup, şirket ortaklarından;

Bay (F)' nin taahhüt ettiği tutar 300.000 TL,

Bay (K)' nin taahhüt ettiği tutar ise 500.000 TL'dir.

Taahhüt edilen tutarların %25'i olan 200.000 TL 30/6/2020 tarihinde ortaklar tarafından şirketin banka hesabına yatırılmış ve daha sonra sermaye artırım kararı 3/7/2020 tarihinde ticaret siciline tescil ettirilmiştir.

Şirket ortağı Bay (F) taahhüt ettiği sermayenin kalan kısmı olan 225.000 TL'yi, sermaye artırımına ilişkin kararın tescil tarihinden sonra, 6/8/2020 tarihinde,

şirketin diğer ortağı Bay (K) ise taahhüt ettiği sermayenin kalan 375.000 TL'lik kısmını 9/9/2020 tarihinde şirketin banka hesabına yatırmıştır.

(B) A.Ş.'nin yararlanabileceği indirim oranı %50 olup 2020 yılı sonu itibarıyla TCMB tarafından açıklanan ticari krediler faiz oranı %19,62'dir. .

ÖRNEK

• İndirimin Hesaplanması

Kurum Kazancından İndirilebilecek tutar = Nakdi Sermaye Artışı X Ticari Krediler Faiz Oranı X İndirim Oranı X Süre

	AYLAR	ÖDENEN SERMAYE	FAİZ ORANI	ORAN	SÜRE	
TOPLAM SERMAYE ARTIŞI	HAZİRAN	800.000,00	19,62%	0,50	1	78.480,00
F+K	TEMMUZ / 6 AY	200.000,00	19,62%	0,50	6/12	9.810,00
BAY F	AĞUSTOS / 5 AY	225.000,00	19,62%	0,50	5/12	9.196,88
BAY K	EYLÜL / 4 AY	375.000,00	19,62%	0,50	4/12	12.262,50
					TOPLAM	31.269,38

VERGİ KARŞILIKLARI

TİCARİ ZARAR OLMASI HALİNDE VERGİ KARŞILIKLARININ AYRILMASI

20.000,- Ticari Zararı olan bir işletme, KKEG nedeniyle 4.000,- TL Mali kar elde ederse;

31.12.20XX			
691 DÖNEM KARI VERGİ VE DİĞER YASAL YÜK.KAR.	880,-		
370 DÖNEM KARI VERGİ VE DİĞER YAS.YÜK.KARŞILIĞI		880,-	
31.12.20XX			
692 DÖNEM NET KARI VEYA ZARARI	20.880,-		
691 DÖNEM KARI VERGİ VE DİĞ.YAS.YÜK.KARŞ.		20.880,-	
690 DÖNEM NET KARI VEYA ZARARI			

DEĞERİ DÜŞEN MALLAR

Satın alınan ya da imal edilen mallardan değerlendirme gününde **maliyet fiyatına göre piyasa fiyatında %10 ve daha fazla düşüklük olması halinde** değeri düşenler için takdire başvurmadan belirlenecek **emsal bedeline göre stok değer düşüklüğü karşılığı** ayrılabilir.

31.12.20XX			
157 DİĞER STOKLAR	11.000,-		
01-Değeri Düşen Mallar			
153 TİCARİ MALLAR		11.000,-	
01-A Ticari Mali			
31.12.20XX			
654 KARŞILIK GİDERLERİ	1.200,-		
01-Değeri Düşen Mallar			
158 STOK DEĞER DÜŞÜKLÜĞÜ KARŞILIĞI		1.200,-	
01-A Ticari Mali			

31.12.20XX			
151 YARI MAMÜLLER	3.000,-		
680- ÇALIŞMAYAN KISIM GİDER VE ZARARLARI (Sabit GÜG)	12.000,-		
711 DİMM YANS. HES.		XXX	
721 DİG YANS. HESABI		XXX	
731 GÜG YANS. HESABI		15.000,-	

YILLARA SARI İNŞAAT VE ONARIM İŞLERİ

Avans ve hakedişlerden yapılan kesintilerin 295 hesapta takibi

Avansların 440 hesapta takibi

Devam eden işlerden yapılan kesintilerin diğer gelirler için ödenecek vergilerden mahsup edilmemesi

Devam eden işlere ortak giderlerden pay verilmemesi

	01.09.20xx		
102 BANKALAR	7.760,-		
295 PEŞİN ÖD.VERGİ VE FONLAR	240,-		
440 ALINAN SİPARİŞ AVANSLARI		8.000,-	

DİĞER HATIRLATMALAR

Peşin ödenen kiralarda KDV %8 uygulaması hakkında idarenin tutumu nasıldır?

Zayi mallara (deprem, sel, mücbir yangın hariç) ait yüklenilen KDV ekonomik değeri sıfır olduğu dönemde KDV matrahına eklenir. ATİK zayi olmuşsa kullanılan kısma ait olan KDV indirilir, kullanılmayan kısma ait olana isabet eden matraha eklenir. (ATİK hurda satışında KDV 17/4-g istisna uygulaması nedeniyle KDV ilave edilmeli.)

Çalınan/kaybolan mal da zayi mal sayılır. Yüklenim KDV'lerin ilavesi gerekir.

Aşırı fire tutarlarına ait yüklenilen KDV'nin de ilave edilerek düzeltilmesi gerekir.

Özel maliyette hızlandırılmış amortisman uygulanmaz, dikkat ediniz.

Fevkalade amortisman (VUK.317) doğal afetler, teknolojik eskimeler nedeniyle kısmen ya da tamamen kullanılmayan ATİK için MB'dan oran istenebilir.

DİĞER HATIRLATMALAR

Kıst amortismanına tabi iktisadi kıymetlerin, amortisman süresinin son yılında, ayrılmayan ilk yıla ilişkin artık amortisman tutarının gider kaydı yapılmalıdır.

Credit note/Debit note KDV yönünden nelere dikkat edilmeli?

Ciro priminde KDV oranı ne olmalı?

Kur farklarında KDV uygulamasında nelere dikkat edilmeli? KDV oranı ne olmalıdır? VUK değerlemeleri KDV'ye tabi midir?

Geçici vergi ile Yıllık vergi arasındaki % 10'luk fark nelere sebep olur ve hangi matraha göre tespit edilir?

SGK teşviklerinin kaydedilmesinde özalgeler ile 602 hesapta kullanımı istenmektedir.

Ödenmeyen SGK primleri 180 hesaba aktarılamaz. 361/368 ve 950/951 -368/102 ve 960/961.

İlgili dönem KKEG olarak beyana eklenir. Ödendiği dönem beyanında diğer indirimlerde matrahtan düşülür.

DİĞER HATIRLATMALAR

Kar dağıtımında kısıtlama süresi 31.12.2020'de doldu.

Yıl içinde A.T.İ.K. alınmışsa, bunların alımıyla ilgili olarak yılın sonuna kadar oluşan kredi faizi, kur farkı, vade farkı vs. giderler ilgili iktisadi kıymetin maliyetine eklenmelidir.

260 lı grupta yer alan varlıklar için itfa payları ayrılarak gider yazılmalı.

Geç gelen faturanın KDV indiriminde nelere dikkat edilmelidir?

2019 yılına ilişkin olup 2020 yılı kayıtlarına alınan geç gelen fatura bedelleri, 2019 yılı kurum kazancından beyanname üzerinden indirilmiş olacağından, bu tutarların 2020 yılı beyanı sırasında kanunen kabul edilmeyen gider olarak kumum kazancına eklenmesi gerekir.

Örtülü sermayeye ilişkin faiz ve benzeri ödemeler ile örtülü yoldan dağıtılan kazançlar **bir yandan kanunen kabul edilmeyen gider olması yanında**, diğer yandan **bu ödemeler hesap döneminin son günü itibariyle dağıtılmış kâr payı sayıldığı için**; ödenen bu tutarlar brütleştirilerek üzerinden kâr dağıtımına ilişkin %15 oranında yapılarak vergi kesintisine ilişkin muhtasar beyannamenin 26.01.2021 akşamına kadar verilmesi ve ödenmesi ödenmesi gereklidir.

DİĞER HATIRLATMALAR

2020 yılı kurum kazancından (kârından) personele temettü ikramiyesi verilecekse, kurumlar vergisi beyannamesi verilmesinden önce karar alınır ve bu tutar kurumlar beyannamesinde gösterilerek kurum kazancından indirilmelidir. Bu ikramiye üzerinden kurumlar vergisi beyannamesini verildiği ay içinde gelir vergisi kesintisi yapılarak, muhtasar beyannamede takip eden ayın 26'sına kadar beyan edilip ödenmelidir.

Defter tasdikleri-E-defter:

E-defter ikincil saklama yükümlüğü kapsamında yetkilendirilen bir saklamacı kuruluş henüz bulunmamaktadır. İkincil saklamanın GIB'e doğru ve başarılı şekilde ulaştırılmasından; birincil ve ikincil saklama yükümlülüklerinin yerine getirilmesinden mükellef sorumludur.

GÜNCEL DEĞİŞİKLİKLER

Şirketlerin kendi paylarını iktisap etmeleri durumunda vergi tevkifatı yapmalarına ilişkin düzenleme 7256 sayılı kanunun 17 nci maddesiyle Gelir Vergi Kanununun 94'ncü maddesine eklenmiştir. (Yürürlük: 17.11.2020)

Tam mükellef sermaye şirketlerinin iktisap ettikleri kendi hisse senetlerini veya ortaklık paylarını,

- i) **Sermaye azaltımı yoluyla itfa etmeleri hâlinde iktisap bedeli ile hisse senetlerinin veya ortaklık paylarının itibari değeri arasındaki fark tutar sermaye azaltımına ilişkin kararın ticaret sicilinde tescil edildiği tarih,**
- ii) **İktisap bedelinin altında bir bedel karşılığında elden çıkarmaları hâlinde iktisap bedeli ile elden çıkarma bedeli arasındaki fark tutar elden çıkarma tarihi,**
- iii) **İktisap ettikleri tarihten itibaren iki tam yıl içerisinde, sermaye azaltımı yoluyla itfa etmemeleri veya elden çıkarmamaları hâlinde, iktisap bedeli ile hisse senetlerinin veya ortaklık paylarının itibari değeri arasındaki fark tutar iktisap tarihinden itibaren iki tam yıllık sürenin son günü itibarıyla**

dağıtılmış kâr payı sayılır ve bu tutarlar üzerinden %15 oranında vergi tevkifatı yapılır. Bu fıkra kapsamında tevkif edilen vergiler herhangi bir vergiden mahsup edilemez.

GÜNCEL DEĞİŞİKLİKLER

01.03.2021 tarihinden itibaren Yıllara Yaygın İnşaat İşlerinde uğraşanlara yapılacak hak ediş ödemeleri üzerinden GVK ve KVK uyarınca uygulanacak tevkifat/stopaj Oranı %3 'den %5'e çıkarılmıştır.

2021'de Beyan Edilecek 2020 Yılı Beyanları İçin Ek MALİ TABLOLARI Düzenlemek Ve Beyanlarına Eklemek Mecburiyetinde Olan Mükellefler 2020 Takvim yılı;

AKTİF TOPLAMI 27.682,100,00TL.sı veya

NET SATIŞLAR TOPLAMI 61.515.200,00TL.sını aşan,

Gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri, temel mali tablolarla (Bilanço ve Gelir Tablosu) birlikte, ek mali tablolardan Satışların Maliyeti Tablosu, Nakit Akım Tablosu ve Kar Dağıtım Tablolarını da düzenlemek mecburiyetindedirler.

Düzenlemek mecburiyetinde bulundukları bu tablolardan; Temel Mali Tablolar olan BİLANÇO ve GELİR TABLOSU ile ek Mali Tablolardan KAR DAĞITIM TABLOSUNU (kar dağıtsın dağıtmasın) BEYANNAMELERİNE EKLEMEK MECBURİYETİNDEDİRLER. (VUK. 353/6 9000 TL ÖÜC)

Dipnotların beyannamede yer almaması ve finansal tablolarda önceki dönem verileri unutulursa VUK 352 maddesi gereğı 2. derece usulsüzlük cezası kesilir. **(GİB eksiklerin tamamlanması için uyarır, buna rağmen düzeltilmezse ceza kesilir.)**

GÜNCEL DEĞİŞİKLİKLER

35 Seri No'lu KDV Tebliği (16.02.2021/31397 RG) : Kısmi Tevkifat uygulamasında değişiklik 1 Mart 2021 itibariyle yürürlüğe girmiştir. Buna göre;

- 1) KDV UGT'de KDV tevkifatı yapmak zorunda olan belirlenmiş alıcılara «Sigorta ve Reasürans şirketleri, Sendikalar ve üst kuruluşları, Vakıf Üniversiteleri, Mobil elektronik haberleşme işletmecileri» eklenmiştir.**
- 2) Yapım işleri ile bu işlerle birlikte ifa edilen Mühendislik-Mimarlık ve Etüt Proje Hizmetlerinde KDV Tevkifatı (3/10)'dan (4/10)'a yükseltilmiştir. Daha önce sadece belirlenmiş alıcılara yapılan kısmi tevkifat işlemi, 5 Milyon ve üzerindeki tüm yapım işlerini kapsar hale gelmiştir.**
- 3) Makine, Teçhizat, Demirbaş ve taşıtlara ait tadil, bakım ve onarım hizmetleri tevkifat oranı (5/10)'dan (7/10)'a yükseltilmiştir.**
- 4) Fason olarak yaptırılan tekstil ve konfeksiyon işleri, çanta ayakkabı dikim işleri (5/10)'dan (7/10)'a yükseltilmiştir.**
- 5) Temizlik, çevre ve bahçe bakım hizmetlerinde (7/10)'dan (9/10)'a yükseltilmiştir.**

GÜNCEL DEĞİŞİKLİKLER

- 6) Servis taşımacılığı hizmetleri yük taşımacılığı ve servis taşımacılığı olarak değiştirilmiş olup; böylelikle karayoluyla yapılan yük taşımacılığı hizmet alımları (2/10) oranında kısmi tevkifat kapsamına alınmıştır. (Servis taşımacılığında 5/10)
- 7) Her türlü baskı ve basım hizmetleri tevkifat oranı (5/10)'dan (7/10)'a yükseltilmiştir.
- 8) Ticari Reklam hizmetlerinde 3/10 oranında tevkifat uygulanacaktır.
- 9) Devlet Malzeme Ofisi GM'neyapılan ve tebliğde özel olarak belirlenmeyen diğer tüm teslimlere ve işlemlere 2/10 oranında kısmi tevkifat uygulanacaktır.
- 10) KDV mükelleflerince tebliğde sayılan tüm belirlenmiş alıcılara ifa edilen ve tebliğde özel olarak belirlenmeyen diğer bütün hizmet ifalarında (5/10) KDV tevkifatı uygulanacaktır.
- 11) Kısmi tevkifat dolayısıyla KDV iadesi taleplerinde; alıcı tarafından 2 No'lu KDV'de bildirilmiş ve tahakkuk eden verginin ödenmiş olması şartı getirilmiştir.

GÜNCEL DEĞİŞİKLİKLER

GİB tarafından 10.02.2021 tarih ve 2021/1 Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına ilişkin 7256 sayılı Kanun İç Genelgesiyle;

7256 sayılı yasadaki hatalı başvuru nedeniyle yararlanamayan mükelleflere 1.3.2021'e kadar ikinci kez ilave süre verildi. Şöyle ki;

daha önce 31.12.2020 tarih ve 3343 nolu Cumhurbaşkanlığı Kararı ile getirilen süre uzatımı tarihi olan 1.02.2021'e kadar başvurmuş olduklarını ispat etmeleri şartıyla;

bazı hatalı başvurular nedeniyle yapılandırma olanaklarından yararlanamayan mükellefler için 1 Mart 2021'e kadar başvurmaları ve ilgili ödemeyi yapmaları halinde yapılandırma konusunda hak kaybına uğramamaları için imkan tanınmıştır.

DÜŞÜNEN MUHASEBECİLERE..

TEŞEKKÜRLER

 ARZU AKTAŞ
Yeminli Mali Müşavir

